

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 890/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

45/2010. (II. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) bonyhádi lakos panaszos¹ 2009. október 19-én előterjesztett **panaszát** a 2010. február 10-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sárbogárdi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2009. október 15-én Cecén, a V8 vendéglő előtti magánterületen történt rendőri intézkedéssel kapcsolatban jelentett be panaszt. Apostoli kettőskereszt-szentelésen vett részt magánszemélyként, amikor meglepődve és döbbenettel tapasztalta, hogy rövid idővel az ünnepség megkezdése után nagyszámú rendőr jelent meg a magánterületen és az ünnepséget súlyosan megzavarva, a Szózat alatt igazoltatásba kezdett. A panaszost is igazoltatták. Kérdésére, hogy miért történik a rendőri intézkedés, a rendőrök egymástól eltérő válaszokat adtak, egyikőjük szerint parancsra teszik, másik szerint „csak”. Személyi igazolványa mellett lakcímkártyáját is elkérték. Mindkét igazolványból adatokat rögzítettek. Az igazoltatás után az egyik rendőr videofelvételt készített az egybegyűltekről, igazoltatottakról, hozzájárulásuk és beleegyezésük nélkül.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A továbbiakban megismételte, hogy a rendezvényen, mint magánszemély vett részt, egyenruhát nem viselt, nem volt rajta azonosító számmal ellátott oroszlános hímzett mellény, mely az egyenruha elengedhetetlen része, a jelenlévők nem álltak alakzatban, menetelés sem volt. Szónoklatok és vezényszavak nem hangzottak el. A panaszos ugyan fekete bakancsban, nadrágban és kabátban, illetve az Új Magyar Gárda Mozgalom sapkájában vett részt az ünnepségen, de ez szerinte véleménynyilvánítási jogának része és ez nem adhat okot hátrányos megkülönböztetésre, jogellenes rendőri intézkedés elszenvedésére.

A panaszos ezután idézi a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13 §-ának és 29. §-ának szövegét és megállapítja, hogy e rendelkezések alapján az ő igazoltatására, lakcímkártyájának elkérésére nem kerülhetett volna sor, mert a törvényben írt feltételek nem álltak fenn. Ugyan ez a véleménye a videofelvételek készítéséről is.

Szerinte sérült a gyülekezéshez és egyesüléshez való joga.

A továbbiakban elemzi azt is, hogy a rendőrök szerinte a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 225. §-ába ütköző hivatali visszaélés büntetést követték el. Elsősorban az a személy, aki a parancsokat kiadta, de azok a rendőrök is, akik a bűncselekményre felhívó parancsokat, utasításokat nem tagadták meg. A panaszos közölte, hogy hivatali visszaélés bűncselekmény miatt az ügyészségen feljelentést tett. Ettől függetlenül kérte panaszának a Testület általi kivizsgálását.

II.

Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálat útján bekért iratokból a következők állapíthatók meg.

1) A Sárbogárdi Rendőrkapitányság vezetője 2009. október 15-én a kapitányság illetékességi területére 2009. október 15-én 12 órától október 16-án 24 óráig az Rtv. 30. § (3) bekezdése alapján fokozott ellenőrzést rendelt el. Ezt az alábbiakkal indokolta.

A rendelkezésre álló adatok alapján Cece és Vajta község, valamint Sárbogárd város területén a Jobbik Magyarországért Mozgalom Párt lakossági fórumot szervez, amelyen részt vesz az Új Magyar Gárda Mozgalom is. A korábbi hasonló rendezvények tapasztalataiból tudható, hogy az e helységeken élő roma személyek nem szimpatizálnak a fenti szervezetekkel, ezért rendezvényeiken kisebb-nagyobb létszámban megjelennek, és tiltakozásukat fejezik ki. Erre volt példa 2009. október 10-én Kálózón, ahol tettelegességre is sor került és személyi sérülések is történtek.

Előírja, hogy a fokozott ellenőrzés során különös figyelmet kell fordítani:

- a bíróság által felosztatott Magyar Gárda egyenruhájában a közterületen megjelenő személyek mozgására, viselkedésére;

- a rendőri intézkedés közelében, láthatóan különösebb cél nélkül nézelődő vagy tartózkodó személyek igazoltatására,
- a gyanús személyek ellenőrzésére, a körözött személyek elfogására, előállítására, RK-lap kitöltésére;
- a közbiztonságra veszélyes eszközök felderítésére, ennek érdekében a gépjárművek átvizsgálására, végül a gépjárművezetők és az utasok nyilvántartásban történő ellenőrzésére.

A Rendőrkapitány felhívta még az állomány figyelmét a rendőri intézkedések jogszerű és szakszerű végrehajtásának követelményeire, kiemelten kezeli a kényszerítő intézkedések fogantatásának rendjét.

2) A rendőrkapitányság közrendvédelmi osztály vezetőjének 2009. október 15-i, 07050/3996/2009/ált. számú jelentése a következőket tartalmazza:

Október 15-én 17 óra és 24 óra között Cecén a művelődési házban és a Szabadság téren lévő V8 vendéglő előtti területen a Jobbik Magyarországért Mozgalom Párt választmányi gyűlést, apostoli kettőskereszt-avatást, valamint ezt követően lakossági fórumot tartott, amelyen részt vett az Új Magyar Gárda Mozgalom is. A rendezvény a gyülekezéssről szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozott, külső rendőri biztosítására került sor.

A rendőrök az előzetes bejelentéstől eltérő tevékenységeket tapasztaltak: 18 óra 46 perckor a főútvonal melletti járdán a kb. 200-250 főből álló tömeg a művelődési ház irányából megindult a V8 vendéglő előtti bekerítetlen terület felé, ahol már felállították az apostoli kettős keresztet. A járdán közlekedők közül többen a Magyar Gárda Mozgalom formaruháját viselték és Árpádsávós zászlót lobogtatva, csoportosan vonultak a felállított kereszt felé. A tömeget a magyar gárda formaruháját viselő személyek vezették fel, de a tömegben is többen viselték ezt az öltözetet. Ezeket észlelve, a biztosítás parancsnoka 18 óra 51 perckor utasítást adott a csoportos igazoltatásra. Ennek során megállapították, hogy 23 fő viselte a Magyar Gárda Mozgalom formaruháját. E személyek neveit, és más adatait (születési hely és idő, anyja neve, lakcím) a jelentés tartalmazza, közöttük szerepel a panaszos is.

19 óra 22 perckor a tömeg visszaindult a művelődési házhoz, a haladás módja hasonló volt a fent már leírtakéhoz.

A rendezvény feloszlására, kényszerítő eszközök alkalmazására, illetve személyi szabadság korlátozására nem került sor. 23 fővel szemben szabálysértési eljárás kezdeményezésére került sor az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. r.) 10/C. §-ába ütköző feloszlattott társadalmi szerv tevékenységében való részvétel szabálysértés elkövetése miatt.

3) A rendőrség csatolt egy, a Jobbik Magyarországért Mozgalom Székesfehérvári Alapszervezete alelnökének 2009. október 27-én írt levelet, melyben a megbízott rendőrkapitány az alelnök által korábban előterjesztett kérdésekre válaszul kiemeli,

hogy a 2009. október 15-én igazoltatott személyekkel az eljáró rendőrök közölték, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve, mely során lehetőség van igazoltatások fogadtatására. Hivatkozik továbbá arra, hogy a helyszínen tanúsított magatartások a Szabs. r. 10/C. §-ába ütköző felosztott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértés elkövetésének gyanúját vetették fel. Kiemeli, hogy nem lehet általános választ adni arra a kérdésre, hogy mely ruházat viselése tiltott – a jogsértés megállapítása szempontjából minden esetet egyedileg kell elbírálni.

A magánterületen történt intézkedéssel kapcsolatban hivatkozik arra, hogy az Rtv. 40. §-a alapján a rendőr intézkedhet magánlakásnak nem minősülő egyéb helyen. Az Rtv. 97. § c) pontja alapján ilyen helynek minősült az étterem előtti terület is.

A videofelvétel készítésére az Rtv. 42. § (1) bekezdése ad lehetőséget.

Azzal kapcsolatban, hogy a rendőrök a Szózat elhangzása alatt is intézkedtek, a megbízott rendőrkapitány egyrészt kiemeli, hogy a rendőrnek kötelessége a Szózat elhangzása a tiszteletadás, ugyanakkor e rendelkezés a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 105. § (8) bekezdés a) pontja alapján rendőri intézkedés közben nem kell a tiszteletadást teljesíteni.

4) A jelentéshez a helyszínen készült videofelvételeket tartalmazó DVD-lemezt mellékeltek.

A videofelvételek nagy része magát az eseményt rögzítette, azon csak egy alkalommal látható rendőri intézkedés. Az egyik eljáró rendőr egy férfit igazoltat, személyi igazolványt és lakcímkártyát kér, amit meg is kap. Amikor az igazoltatott személy figyelmét valaki felhívja arra, hogy nem köteles átadni a lakcímkártyáját, a rendőr arra hivatkozik, hogy ez esetben tovább tart az intézkedés.

A rendezvénnel kapcsolatban a rendőrség rögzítette, amint 182 fő a járdán vonulva érkezik a kettőskereszt-avatás helyszínére. Többen fekete nadrágot, kabátot és sapkát, Árpád-sávós sálát viseltek, láthatóak voltak „Csendőrség” feliratú ruhát viselő személyek is. Ezt követően beszédek hangzottak el, amit a tömeg békésen hallgatott. A beszédek alatt kezdődött meg a rendőri intézkedés.

Rögzítésre került továbbá, amint az intézkedések megkezdése előtt az egyik rendőr tájékoztatja társait, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve, erre hivatkozással kell igazoltatni.

5) Az iratok között található a panaszos igazoltatásakor kiállított RK lap másolata, amelyen lakcíme is szerepel, illetve feltüntették azt is, hogy milyen ruházatot viselt az intézkedéskor (fekete nadrág, fehér ing, fekete kabát, fekete sapka, Árpád-sávós sál, sapkarózsza).

6) A közrendvédelmi osztály vezetője 2009. október 20-án feljelentést tett a panaszos ellen a Szabs. r. 10/C. §-ába ütköző feloszlattott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértésének elkövetése miatt. Ennek lényege az, hogy a panaszos részt vett a Jobbik Magyarországért Mozgalom Párt kettős-kereszt avatásán, s közben a Magyar Gárda formaruháját viselte. A későbbiekben a magánterületen tartott rendezvényre is a mozgalom formaruháját viselő emberek vezették fel a 200-250 főnyi tömeget. Az Új Magyar Gárda Mozgalom aktív részvételét mutatja az is, hogy a rendezvény biztosításával kapcsolatos feladatokat a mozgalom Béri Balogh Ádám szakasza látta el. A résztvevők egységesen, csoportosan léptek fel, vonulással érkeztek a helyszínekre, kívül álló számára összetartozó csapat benyomását keltették.

7) Sárbogárd Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóság 2009. november 19-én kelt határozatával a panaszost, a már idézett szabálysértés elkövetése miatt 30.000 Ft pénzbírsággal sújtotta. Az indokolás a fentieket ismétli meg, azonban annál nagyobb részletességgel és több helyen is hivatkozva a vonatkozó bírósági ítéletre. Majd felsorolja azokat az adatokat, tényeket, amelyek a szabálysértés elkövetését bizonyítják.

III.

A kifogásolt rendőri intézkedés érintette a panaszos békés gyülekezéshez, tisztességes eljáráshoz, illetve a személyes adatai védelméhez fűződő alapvető jogát.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület a következőket állapította meg.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelésére – amelynek keretében az intézkedések zajlottak – jogszerűen került-e sor.

A fokozott ellenőrzésről szóló Rtv. 30. § (1) – (3) bekezdései szerint: „(1) A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. (2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat. (3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdése szerint: „A fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a

rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.”

A fokozott ellenőrzés elrendeléséről a Testület már több korábbi állásfoglalásában – így pl. a 199/2009. (VII. 1.) számú, vagy a 200/2009. (VII. 1.) számú állásfoglalásaiban – kimondta, hogy az egyfajta „mögöttes felhatalmazást” jelent, amely azonban nem korlátlan. Vizsgálható egyfelől az, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelése indokolt volt-e, másfelől az is, hogy a fokozott ellenőrzés keretében foganatosított konkrét intézkedés nem volt-e egyértelműen indokolatlan a fokozott ellenőrzés céljainak fényében.

Annak megítélése kapcsán, hogy a rendőrség a fokozott ellenőrzés elrendelésének lehetőségével az említett napon indokoltan élt-e, a Testület elfogadja a rendőrség indokolását, mely szerint korábbi tapasztalatok alapján várható volt, hogy többen megjelennek a helyszínen azzal a szándékkal, hogy provokatív magatartásukkal megzavarják a rendezvényt, továbbá számítani lehetett a bíróság által felosztatott Magyar Gárda egyenruhájában közterületen megjelenő személyekre. A Testület megállapítása szerint ugyanakkor a fokozott ellenőrzésnek a Sárbogárdi Rendőrkapitányság teljes illetékességi területére való elrendelése nem veszi kellőképpen figyelembe az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság követelményét, ugyanis az aznapi rendezvények megtartására meghatározott helyeken, Cece község, Vajta község, illetve Sárbogárd város területén került sor, az elrendelt fokozott ellenőrzés azonban a fentieken kívül további 12 települést, összesen pedig mintegy 791 km² érintett, így a fokozott ellenőrzés elrendelése indokolatlan volt ilyen nagy területre, még akkor is, ha a rendezvényre érkezők, illetve az onnan távozók biztonsága indokolta is a rendezvények konkrét területénél nagyobb területek figyelemmel kísérését. A Testület továbbá aggályosnak tartja a fokozott ellenőrzés időbeli kiterjesztettségét is. Az ugyanis 36 órát vett igénybe, holott az egyes településeken zajló rendezvények külön-külön csak néhány órát vettek igénybe.

2) Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint: „Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

A panaszos beadványában a rendőröket hivatali visszaélés büntetnének elkövetésével vádolja. A rendőrök által esetlegesen elkövetett bűncselekmények megítélése a Testület hatáskörén kívül esik, a cselekmények minősítése a Btk. alapján az illetékes nyomozó ügyészség hatáskörébe tartozik és alapos gyanú megléte esetén e szerv feladata a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény szabályai szerint az eljárás lefolytatása is.

3) A panaszos kifogásolta az igazoltatás jogszerűségét, illetve azt, hogy annak indokát az intézkedő rendőrök nem közölték.

a) A rendőrség hivatkozása szerint a panaszos igazoltatására az Rtv. 30. § alapján, a 29. § (1) bekezdése szerint került sor.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Szolgálati Szabályzat 38. §-ának (2) bekezdése értelmében az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják.

Az Rtv. 29. §-ának (3) bekezdése szerint az igazoltatás során rögzíteni kell – ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38. §-ának (2) bekezdése értelmében az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják.

A Fővárosi Ítéltábla (a továbbiakban: Ítéltábla) 5.Pf.20.738/2009/7. számú, 2009. július 2-án kihirdetett másodfokú, jogerős ítéletével a Magyar Gárdát feloszlató elsőfokú ítéletét helybenhagyta, egyben kiterjesztve azt a Magyar Gárdával szimbiózisban működő Mozgalomra. Az ítélet indokolása szerint a Magyar Gárda tevékenységével a közrendet és a köznyugalmat, azon belül pedig minden érintettnek, így a rendezvények helyszínén tartózkodó természetes személyeknek a szabadsághoz és biztonsághoz való jogát sértette. A Magyar Gárda rendezvényein elhangzott szónoklatok tartalma, az egyenruha használata, az alakzatban vonulás, a vezényszavak, a speciális köszöntések elhangzása ugyan önmagukban a véleménynyilvánítási és egyesülési jog gyakorlásába való beavatkozást ugyan nem feltétlenül indokolta, azonban mindezek összhatásukban a fent említett jogok sérelméhez vezettek.

Az ítélet megszületése után a jogalkotó a Szabs. r. 10/C. S-ában rendelte tilalmazni a feloszlított társadalmi szerv tevékenységében való részvételt. Az (1) bekezdés szerint,

aki a bíróság által társadalmi szervezet felosztatásáról hozott döntésében jogellenesnek nyilvánított tevékenységet végez, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A Testület hatásköre a panaszos által tanúsított, szabálysértés gyanúját keltő magatartás megítélésére, a Szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabálysértési törvény) hatálya alá tartozó hatósági intézkedések vizsgálatára nem terjed ki, ezért a panasznak a szabálysértési eljárással kapcsolatos részeit érdemben nem értékelhette. Csupán a szabálysértési feljelentést megelőző helyszíni intézkedések jogszerűségét és szakszerűségét vizsgálhatta.

Ugyanakkor a Testület vizsgálhatja, hogy a helyszínen tanúsított magatartás a szabálysértés elkövetésének gyanúját megalapozta-e, ugyanis ez szolgált a rendőri intézkedés alapjául.

Ugyan a felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértési tényállása megállapíthatóságának még nincsen kialakult bírósági gyakorlata, azonban a rendezvényen történtek a tényállás megvalósulásának gyanúját mindenképpen megalapozzák. A panaszos is leírta, hogy fekete bakancsban, nadrágban és kabátban, illetve az Új Magyar Gárda Mozgalom sapkájában vett részt az ünnepségen, illetve a videofelvételek tanúsága szerint többen a Magyar Gárda egyenruhájaként azonosítható öltözékben sétáltak a járdán a rendezvény helyszínére, amit vonulásként is lehet értelmezni.

A panaszos részt vett azon a rendezvényen, ahol többek – köztük a panaszos – magatartása felvetette a felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértés elkövetésének gyanúját. A szabálysértés elkövetésének gyanúja pedig elégséges indok az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján történő igazoltatásra.

Az Rtv. 30-a mint lehetséges jogalap kapcsán, a Testület fenti megállapítása szerint a rendezvény közvetlen közelében lévő területekre nézve jogszerűen került sor a fokozott ellenőrzés elrendelésére. Ennek megfelelően azt kellett megvizsgálni, hogy a foganatosított intézkedés indoka megfelelt-e a fokozott ellenőrzés elrendelése céljának. Tekintettel arra, hogy fokozott ellenőrzés egyfajta mögöttes felhatalmazást jelent, amely esetén nem szükséges olyan mértékben vizsgálni az igazoltatás jogalapját, mint az Rtv. 29. § (1) bekezdése alkalmazása esetén, a fenti indokok ez esetben is helytállóak. A Testület megállapítása szerint tehát az elrendelt fokozott ellenőrzés is megfelelő jogalapot szolgáltatott volna az igazoltatás foganatosítására.

Mindezek alapján a Testület állásfoglalása szerint az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján jogszerűen lehetett igazoltatást foganatosítani.

b) Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése szerint: „Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető.” E § (8) bekezdése

arról rendelkezik, hogy: „személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni”.

E rendelkezések, illetve az Rtv. fent idézett 29. § (3) bekezdése, továbbá a Szolgálat Szabályzat szintén idézett 38. § (8) bekezdése pusztán az igazoltatott személyazonosító adatait (név, születési hely és idő, anyja születési családi és utóneve), az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát – akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – rendelik rögzíteni, mindezt személyazonosságának igazolására alkalmas igazolvány révén.

Az idézett rendelkezések alapján megállapítható, hogy a személyazonosság megállapításához nincsen jogszabályi felhatalmazás a lakcímkártya elkérésére – mint ahogyan azt a videofelvételek tanúsága szerint az egyik intézkedő rendőrrel közölt is egy résztvevő –, továbbá a később lefolytatandó szabálysértési eljárásra hivatkozással sem kerülhet erre sor, ilyen esetben ugyanis az igazoltatás helyét, idejét és okát rendeli rögzíteni a Szolgálati Szabályzat.

Ugyan a Testület részére megküldött videofelvételeken összesen egy intézkedés látható, ami nem a panaszos igazoltatását dokumentálja, a rendelkezésre álló RK lap alapján megállapítható, hogy a panaszos lakcímadatai – másokéhoz hasonlóan – rögzítésre kerültek a helyszínen.

Ugyanakkor a Testület figyelembe vette azt a tényt is, hogy a szabálysértési eljárásban – amit a rendőrség folytat le a Szabs. r. 10/C. § (2) bekezdése alapján – mindenképpen sor került volna a panaszos lakcímadatai lekérésére.

Mindezek alapján, a Testület megállapítása szerint a lakcímkártya elkérése jogalap nélkül történt, így az csekély fokban sértette a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát.

c) Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

A panaszos sérelmezte, hogy nem közölték vele az intézkedés okát.

A Testület rendelkezésére álló videofelvételek nem alkalmasak arra, hogy a panasz e részének valóságalapját egyértelműen fel lehessen deríteni. Ahogy fent arra már többször hivatkozott a Testület, a megküldött felvételeken összesen egy intézkedés dokumentálására került sor, holott 23 személlyel szemben tettek szabálysértési feljelentést, illetve a panaszos is hivatkozik arra, hogy videofelvételt készítettek róla. Ezen az egy felvételen az intézkedő rendőr nem közölte az intézkedés indokát, illetve

a megküldött felvételek is hiányosak voltak, holott valószínűsíthető, hogy a többi intézkedést is dokumentálták, **a Testület a panaszos állítását tartotta valószínűbbnek, és megállapította a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jog csekély fokú sérelmét a tájékoztatással kapcsolatban.**

4) A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben magánterületen fogatosítottak intézkedést.

Az Rtv. 40. §-a alapján a rendőr a feladata ellátása során - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - beléphet a magánlakásnak nem minősülő egyéb helyre, és ott az intézmény rendjének lehetőség szerinti tiszteletben tartásával intézkedhet.

Az Rtv. 97. § c) pontja szerint magánlakás: a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület.

Az Rtv. hivatkozott rendelkezései lehetővé teszik a rendőri intézkedést a magánlakásnak nem minősülő egyéb helyen. Az Rtv. 39. §-a magánlakás esetére írja elő bebocsátás, illetve hatósági határozat meglétének szükségességét, azonban a jelen ügyben vizsgált intézkedésre egy étterem előtti, mindenki számára hozzáférhető, bekerítetlen területen került sor, ami tehát nem minősülhet magánlakásnak.

5) A panaszos sérelmezte azt is, hogy az egyik rendőr hosszasan videofelvételt készített az egybegyűletről és az igazoltatottakról hozzájárulásuk és beleegyezésük nélkül.

Az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőrség által készíthető kép- és hangfelvétellről, illetve készítésének feltételeiről: „42. § (1) A Rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet.”

A Testület megismétli az igazoltatás körülményeit értékelő megállapítását: Fennállt a felosztatott társadalmi szervezet tevékenységben való részvétel szabálysértés elkövetésének gyanúja, így jogszerűen került sor a panaszos igazoltatására. Az Rtv. 42. § (1) bekezdése pedig megfelelő jogalapot biztosít kép- és hangfelvételt készítésére a rendőri intézkedéssel érintett személyről.

A Testület tehát megállapítja, hogy e körben nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető joga.

Ugyanakkor a Testület megjegyzi azt is, hogy a számára megküldött videofelvételek az intézkedések dokumentálása tekintetében rendkívül hiányosak voltak. Az Rtv. 42. §-a céljának megfelelően a felvételkészítés indoka a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy

azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő felhasználhatósága, illetve az érintett személy jogai gyakorlásának biztosítása. Ugyan a megküldött felvételek a rendezvényt részletesen dokumentálták, azonban a 23 feljelentett személy közül csak egyről állt rendelkezésre felvétel a Testület előtt folyó eljárásban, így a Testület meglátása szerint e felvételek a 42. § céljainak elérésére csak nagyon szűk körben alkalmasak.

6) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a Szózat elhangzása alatt került sor az igazoltatások foganatosítására.

A Szolgálati Szabályzat 105. § (4) bekezdés a) pontja szerint a Himnusz, a Szózat és az Európai Unió himnusza elhangzása alatt, továbbá rendezvényeken más államok himnuszának elhangzásakor a rendőr tiszteletadást teljesít.

Ugyanezen szakasz (8) bekezdés a) pontja szerint ugyanakkor a tiszteletadást nem kell teljesíteni rendőri intézkedés közben.

A hivatkozott rendelkezések alapján tehát megállapítható, hogy a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseinek betartásával, jogszerűen került sor az igazoltatások foganatosítására a Szózat elhangzása alatt.

7) A gyülekezési jog érintettségével kapcsolatban a Testület álláspontja a következő. A Gytv. hatálya alá eső rendezvény magánterületen is tartható. Annak, hogy egy rendezvényt közterületen, vagy magánterületen rendeznek meg, csak annyiban van jelentősége, hogy a Gytv. a közterületen tartott rendezvények kapcsán bejelentési kötelezettséget ír elő, de a rendezvények definíciójának vizsgálata alapján egyértelmű, hogy a magánterületen megtartott, politikai tartalmú és célú rendezvényre is a Gytv. szabályai alkalmazandók, így a rendőrségnek a rend fenntartásával és az oszlatással kapcsolatos jogai és kötelezettségei ilyen rendezvények vonatkozásában is fennállnak.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendezvény feloszlására nem került sor, továbbá a foganatosított rendőri intézkedések összességében nem zavarták a rendezvény lebonyolítását – ez megállapítható a videofelvételek alapján is –, a Testület álláspontja szerint **a panaszos gyülekezési jogának korlátozása jogszerűnek és arányosnak minősül.**

IV.

A Testület állásfoglalása szerint az ügyben csekély fokban sérült a panaszos személyes adatokhoz, illetve tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga, ezért az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2010. február 10.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
előadó testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Dr. Féja András

testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf

testületi tag

A Testület az állásfoglalását az alábbi dokumentumok alapján hozta:

- a panaszos 2009. október 19-én kelt panaszbeadványa;
- Sárbogárd megbízott rendőrkapitánya 0750-3969/2009/Ált. számú, 2009. október 15-én kelt intézkedése a fokozott ellenőrzés elrendeléséről;
- a Sárbogárd Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedési Osztály megbízott vezetője 2009. október 15-i, 0750/3996/2009/Ált. számú jelentése;
- RK lap;
- a megbízott rendőrkapitány 2009. október 27-én írt levele a Jobbik Magyarországért Mozgalom Székesfehérvári Alapszervezete alelnökének;
- a 2009. október 15-én Cecén, a rendezvény helyszínén készített kézikamerás videofelvételek.